

59 – אכן מנחת מחבת לשם מרחשת אין מעשיה מוכיחים שהיא מחבת,
 60 שכן יתכן שהקדישה לשם מרחשת. אך לשיטת רבי שמעון
 61 בברייתא (ש) לא כן הוא. כִּינן דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן באומר 'הרי עלי
 62 מחבת' והביא מרחשת שאף ידִי נִדְרוּ יָצָא. אֲלֵמָּא מוכח מדבריו
 63 קְבִיעוּתָא דְמָנָא – קביעת הכלי בשעת הנדר ולא בלום הוא, אלא
 64 יוצאים ידי נדר של מנחת מחבת אף במנחת מרחשת, ואם כן לא שָׁנָא
 65 אָמַר זו ולא שָׁנָא אָמַר עָלַי, וגם כשהקדיש את הסולת לשם מנחת
 66 מחבת אין חל עליה שם 'מחבת' כדיבור בלבד, ועל כן אפשר
 67 לשנותה ולהביאה מרחשת.
 68 עוד מקשה הגמרא: לדברי רבי שמעון הסובר שכל שמעשי הקרבן
 69 מוכיחים עליו אין בו משום שינוי קודש. אֲלֵמָּא מַעְתָּה עוֹלָה שְׁשֻׁחַט
 70 לְשֵׁם הַטָּמֵת הַנְּרָצָה, דְהַרִי הָאֵי עוֹלָה בַּאֵה מִזְכָּר וְאֵילו הָאֵי חַטָּאת
 71 בַּאֵה מִנְקָבָה, ומכך שבאה זכר מוכח שהיא עולה, ומדוע אינה מרצה
 72 בשינוי קודש. מתרצת הגמרא: כִּינן דְאֵיכָא שְׁעִיר חַטָּאת שֶׁל נִשְׂאֵי
 73 דְזָכָר הוּא, כל הרואה את הכהן השוחט את העולה לשם חטאת לא
 74 ידַע שהוא מכוב בדבריו, שכן יסבור שהוא שוחט לשם חטאת
 75 נשיא.
 76 שוב מקשה הגמרא: אם אָמַר השוחט עולה, 'הריני שוחטה לְשֵׁם
 77 הַטָּמֵת יְחִיד', מַאי אֵיכָא לְמִימַר, הלא באופן זה ניכר לכל שהוא
 78 מכוב, שכן חטאת יחיד אינה באה זכר, ומדוע אין העולה מרצה.
 79 ותו – ועוד יש להקשות וְחַטָּאת יְחִיד שְׁשֻׁחַתָּה לְשֵׁם עוֹלָה תִּרְצָה,
 80 דְהַרִי חַטָּאת בַּאֵה נִקְבָּה וְעוֹלָה בַּאֵה זָכָר, וכששוחט נקבה לעולה
 81 המראה שלה מוכיח עליה שהיא חטאת ולא עולה. מתרצת הגמרא:
 82 נַקְבוֹת חַטָּאת מִיבְּסִיָּא – (מכוסה) בְּאֵלֶיהָ שְׁבוּבָה, ואין הרואה
 83 מבחין אם היא זכר או נקבה, ועל כן אין ניכר על מחשבת השוחטה
 84 לשם עולה שהוא מכוב.
 85 שוב מקשה הגמרא: הַתִּנְיָח – תירוץ זה מיישב מדוע חטאת שנשחטה
 86 לשם עולה פסולה רק הִיכָא דְאֵינִי – (שהביא) לחטאתו כְּבִשָּׁה שִׁשׁ
 87 לה אליה, אבל אם אֵינִי שְׁעִירָה ושחטה לשם עולה מַאי אֵיכָא
 88 לְמִימַר, הלא אין לשעירה אליה, וניכר עליה שהיא נקבה שאינה
 89 ראויה לעולה. מתרצת הגמרא: אֲלֵמָּא הַהַבְדֵּל בֵּין זָכָרִים לְנִקְבוֹת
 90 לָאו אֲדַעְתִּיהוּ דְאֵינִי – אין אנשים שמים אליו את לבם, ועל כן
 91 אין ניכר שהוא מכוב בדבריו כשאומר על חטאת ששוחטה לשם
 92 עולה.
 93 עוד מקשה הגמרא: פֶּסַח שְׁשֻׁחַטוּ לְשֵׁם אֲשֶׁם לִירְצוֹ, דְהַרִי
 94 הָאֵי פֶסַח בַּאֵה רַק שֶׁ בֵּין שְׁנֵי, וְאֵילו הָאֵי אֲשֶׁם בַּאֵה רַק מֵאֵיל בֵּין
 95 שְׁתֵּי, וניכר עליו שהוא פסח ולא אשם, ומדוע הוא נפסל משום
 96 שינוי קודש. מתרצת הגמרא: כִּינן דְאֵיכָא אֲשֶׁם נִזְוֵר וְאֲשֶׁם מִצְוָרָע
 97 שבאים מכבש בן שנה, לֹא פְסִיקָא לֵיהּ – לא ברור לו לרואה את
 98 השוחט פסח לשם אשם שהוא מכוב, שכן יסבור שהוא שוחט לשם
 99 אשמות אלו שהם בני שנה.
 100 שוב מקשה הגמרא: אם אָמַר על הפסח שהוא שוחטו לְשׁוֹם אֲשֶׁם
 101 גִּילּוֹת וְלְשׁוֹם אֲשֶׁם מְעִילּוֹת הבאים מאיל בן שנתים מַאי אֵיכָא
 102 לְמִימַר, הלא באופן זה בודאי ניכר על דבריו שהם שקר.
 103 ותו – ועוד קשה אֲשֶׁם גִּילּוֹת וְאֲשֶׁם מְעִילּוֹת שְׁשֻׁחַטוּ לְשׁוֹם פֶּסַח
 104 לִירְצוֹ – (ירצו). דְהַרִי פֶסַח הוּא בֵּין שְׁנֵי, וְהִנֵּי אֲשׁוֹמוֹת בָּאִים רַק מֵאֵיל
 105 שהוא כבש בן שְׁנַיִם, ומאחר שמראיתם מוכיחה עליהם מדוע
 106 אינם עולים לשם חובה. מתרצת הגמרא: אֲלֵמָּא הַהַבְדֵּל בֵּין כֶּבֶשׂ בֵּין
 107 שְׁנֵי לְבִין אֵיל בֵּין שְׁתֵּי שָׁנַיִם לָאו אֲדַעְתִּיהוּ דְאֵינִי – אינו ידוע
 108 לבני אדם, משום דְאֵיכָא בֵּין שְׁנֵי דְמִתְהוּ – (שנראה) בֵּין שְׁתֵּי
 109 וְאֵיכָא בֵּין שְׁתֵּי דְמִתְהוּ בֵּין שְׁנֵי.
 110 עוד מקשה הגמרא: שְׁעִיר עֲזִים שֶׁל חַטָּאת שְׁשֻׁחַטוּ לְשׁוֹם אֲשֶׁם
 111 שאינו בא אלא מכבשים או מאילים לִירְצוֹ, דְהַרִי הָאֵי כֶּבֶשׂ יֵשׁ לוֹ
 112 צִמְרָה, וְאֵילו הָאֵי שְׁעִיר יֵשׁ לוֹ שְׁעִיר וְלֹא צִמְרָה, ומאחר שהבדל זה
 113 ידוע לכל אדם, נמצא שניכר על מחשבת שינוי זו שהיא שקר, ואם
 114 כן מדוע הוא נפסל משום שינוי קודש. מתרצת הגמרא: אָמַרִי
 115 הַרְוִאִים שֶׁיִּדְבְּרָא אוֹבְדָא – (איל שחור) הוּא שְׁנַגּוּ צִמְרוֹ וְנִרְאָה כְּמוֹ
 116 שְׁעִיר, ואין מראהו מוכיח על מחשבת השוחטו לשם אשם שהיא

1 מתרצת הגמרא: אין מעשי עולת העוף מוכיחים עליה שהיא עולה
 2 ולא חטאת, משום דְאֵמַרִי הַרְוִאִים על מיצוי דְמוֹה, דְלִמָּא מִיצוֹ
 3 דְבָתַר – (שלאחר) הַוָּאָה הוּא, ואף ממה שהוא ממצה את הדם
 4 למעלה ולא למטה אין הוכחה שהיא עולה, דְאָמַר מַר – שהרי שנינו
 5 בובחים (ג), מִיצָה אֵת דְמָה שֶׁל חַטָּאת הַעוֹף בְּכָל מְקוֹם בְּמִנְחָה
 6 בְּשִׁירָה.
 7 עוד מקשה הגמרא: לדברי רבה בשיטת רבי שמעון שכל שמעשי
 8 מוכיחים איזה קרבן הוא אינו נפסל בשינוי קודש, הַטָּמֵת הַעוֹף שְׁהָה
 9 דְמָה לְמָטָה מחוט הסיקרא כדינה לְשֵׁם עוֹלַת הַעוֹף הַנְּרָצָה. דְהַרִי
 10 מְעִשֵׂה מוֹכִיחִין עָלֶיהָ דְחַטָּאת עוֹף הוּא, משום דְאֵי עוֹלַת הַעוֹף
 11 הוּא, לְמַעְלָה הוּא עֶבֶד לָהּ, וּמִיצוֹ הוּא עֶבֶד לֵיהּ – למעלה מחוט
 12 הסיקרא היה לו לעשותה, וכן היה עליו לתת את דמה במיצוי ולא
 13 בהזאה. מתרצת הגמרא: הָכִי נָמִי – אכן לדעת רבי שמעון היא
 14 כשירה ומרצה, אֲלֵמָּא מַה שֶׁאֵמַר לְפִי שְׁאִין הַמְּנַחֵת דּוֹמוֹת
 15 לְזִבְחִים, שֶׁמִּשְׁמַע שְׁמוֹדָה בּוֹבְחִים שִׁינּוּי קוֹדֵשׁ פּוֹסֵל בְּהֵם, הַרִי
 16 קָאֵמַר לְזִבְחִים וְלֹא אֵמַר לְעוֹפוֹת, ולעולם יש קרבנות עוף שאכן
 17 דומים למנחות ואינם נפסלים בשינוי קודש.
 18 עוד מקשה הגמרא: קְדָשִׁי קְדָשִׁים שְׁשֻׁחַטוּ בְּצִפּוֹן הַעוֹרָה כְּדִינָם
 19 לְשֵׁם קְדָשִׁים קָלִים לדעת רבי שמעון לִירְצוֹ – (ירצו), שהרי מְעִשִׂיהֶן
 20 מוֹכִיחִין עָלֵיהֶן דְקְדָשִׁים נִינְהוּ, משום דְאֵי קְדָשִׁים קָלִים הֵם,
 21 בְּדָרוֹם הַעוֹרָה הוּא עֶבֶד לָהּ – היה שוחט אותם. מתרצת הגמרא:
 22 אֵימַר – הלא יש לומר דְאָמַר רַחֲמֵנָא שְׁחִיטְתָּ קָלִים כְּשֶׁרָה
 23 אָף בְּדָרוֹם, אולם דווקא בְּדָרוֹם מִי – (וכן) אָמַר הַכְּתוּב
 24 כֵן, דְהַרִי תִנֵּן בּוֹבְחִים (ג), 'קְדָשִׁים קָלִים שְׁחִיטְתֶּן בְּכָל מְקוֹם בְּעוֹרָה'.
 25 עוד מקשה הגמרא: קְדָשִׁים קָלִים שְׁשֻׁחַטוּ בְּדָרוֹם הַעוֹרָה לְשֵׁם
 26 קְדָשִׁי קְדָשִׁים לִירְצוֹ, שהרי מְעִשִׂיהֶן מוֹכִיחִין עָלֵיהֶן דְקְדָשִׁים קָלִים
 27 נִינְהוּ, משום דְאֵי קְדָשִׁי קְדָשִׁים הֵם בְּצִפּוֹן הוּא עֶבֶד לָהּ, שכן
 28 שחיטת קדשי קדשים היא דווקא בצפון. מתרצת הגמרא: כְּשֶׁשְׁחַטְתֶּם
 29 בְּדָרוֹם לְשֵׁם קְדָשִׁי קְדָשִׁים, אָמַרִי הַרְוִאִים שֶׁקְדָשִׁי קְדָשִׁים נִינְהוּ,
 30 וּמִיָּעֶבֶר הוּא דְעֶבֶר וְשֻׁחַט לָהּ בְּדָרוֹם – אלא שעבר על דין צפון
 31 שנאמר בהם ושחטם שלא במקומם בדרום.
 32 מקשה הגמרא: אֵי הָכִי הַקּוֹמֵץ מַחְבֵּת לְשֵׁם מְרַחֶשֶׂת נָמִי יֵשׁ לוֹמַר
 33 שאין מעשיה מוכיחים עליה, אלא הָאֵי – האדם שרואה דְמִתְהוּ קָמִין
 34 לָהּ לְמַרְחֶשֶׂת אָמַר, הָאֵי מְנַחַת מְרַחֶשֶׂת נִדְרָה, וְהָאֵי מַחְבֵּת לָהּ –
 35 ומה שמביאה בְּמַחְבֵּת באמת מנחת מְרַחֶשֶׂת הוּא כְּפִי שְׁנֵר, וּמִיָּעֶבֶר
 36 הוּא דְעֶבֶר וְאֵתִיבָה בְּמַחְבֵּת – אלא שעבר והביאה מחבת
 37 במקום להביאה מרחשת, ויסבור שהכהן הקומצה לשם מרחשת אינו
 38 מכוב, אלא קומץ אותה לשם מה שהיא באמת, ומדוע אין רבי שמעון
 39 פוסלה משום שינוי קודש. מתרצת הגמרא: הָתֵם בְּמַחְבֵּת לְשֵׁם
 40 מְרַחֶשֶׂת כִּי נָמִי – (גם אם) בְּמַנְחַת מְרַחֶשֶׂת נִדְרָה, מכל מקום כִּי מִיִּתִי
 41 לָהּ – (כשמביאה) בְּמַחְבֵּת, מַחְבֵּת הוּא – יש לה דין מחבת ולא
 42 מרחשת. בְּדַתְנָן לַהֲלֵן (ג), הָאֵימַר 'הַרִי עָלַי הַבִּיא מְנַחַת בְּמַחְבֵּת'
 43 וְהִבִּיא אוֹתָהּ בְּמַרְחֶשֶׂת, וכן הנודר 'הרי עלי במְרַחֶשֶׂת וְהִבִּיא
 44 בְּמַחְבֵּת' מַה שְׁהִבִּיא הִבִּיא, והיא קריבה לשם אותו מין מנחה
 45 שהביא ולא לשם מין המנחה שנדר, וְאֵלֶם יְדִי נִדְרוּ לֹא יָצָא. נמצא
 46 שאף אם נדר הבעלים במרחשת, מכל מקום מאחר שבאה מחבת
 47 מעשיה מוכיחים עליה שהיא מחבת, והכהן שקומצה לשם מרחשת
 48 מכוב בדבריו.
 49 שוב מקשה הגמרא: וְדִלְמָא – יסבור הרואה שאָמַר הַבְּעֵלִים על
 50 סולת מסוימת 'הרי סולת זו קדושה לְהִבִּיא אוֹתָהּ מְנַחַת בְּמַחְבֵּת'
 51 וְהִבִּיא אוֹתָהּ בְּמַרְחֶשֶׂת, שמכל מקום היא קדושה בקדושת מחבת,
 52 בְּדַתְנָן בְּמַשְׁנֵה לַהֲלֵן (ש) האומר 'הרי זו לְהִבִּיא בְּמַחְבֵּת' וְהִבִּיא
 53 אוֹתָהּ בְּמַרְחֶשֶׂת, או שנדר 'הרי זו בְּמַרְחֶשֶׂת' וְהִבִּיא אוֹתָהּ בְּמַחְבֵּת,
 54 הַרִי זו פְּסוּלָה. שכן מאחר שהקדישה לשם מחבת חל בגופה שם
 55 מחבת, ואף אם הביאה במרחשת לא משתנה שמה. נמצא שלדעת
 56 הרואה הסובר שהקדישה הבעלים למחבת, הכהן הקומץ מרחשת זו
 57 לשם מחבת אינו מכוב אלא עובר על דין הבאתה, ואם כן יש לה
 58 להיפסל משום שינוי קודש. מתרצת הגמרא: לְשִׁיטַת רַבְּנָן הָכִי נָמִי

27 במסכת סנהדרין: ד' אָמַר לִיהּ הָהוּא מִינָא לְרַבֵּן גַּמְלִיאֵל, – "מין" 27
 28 מסויים אמר לרבן גמליאל: אָמַרְתוּ כָּל פִּי עֲשֶׂהָ שְׂכִינְתָא 28
 29 שְׂרִיא, – אתם אומרים שעל כל עשרה מישראל שורה השכינה, 29
 30 כְּמָה שְׂכִינְתָא אֵית לְכוּ? – אם כך, כמה שכינות יש לכם? 30

31 וְהַשִּׁיב לוֹ – רבן גמליאל: 31
 32 מִשָּׁל מְאוּר הַשָּׁמַשׁ הַנִּכְנָס 32
 33 פְּחִלּוֹנוֹת רַבִּים כו', – אף 33
 34 שאור השמש מאיר על ידי 34
 35 חלונות אין-ספור, אין בכך 35
 36 משום "ריבוי" של כל מיני 36
 37 אורות, כי אם אור אחד – 37
 38 אור השמש; כך גם כשאר 38
 39 השמש מאיר דרך זכוכית 39
 40 צבועה, והאור מקבל את צבע הזכוכית – הרי שאין בכך משום 40
 41 "שינוי" באור עצמו – אור השמש נשאר תמיד בגוונו העצמי. רק 41
 42 שבעיני המסתכל נראה האור בגוון אחר, מפני שהוא מקבל את 42
 43 האור על ידי השתקפותו בזכוכית הצבועה. ומכאן ה"שינוי" 43
 44 כביכול, הנראה לו. משל נוסף על כך (קרוב יותר לחושו של אדם): 44
 45 מים הנמצאים בכלי של זכוכית ומקבלים צבע הכלי – הרי שהמים 45
 46 עצמם לא נשתנו בצורתם, שכן, בהוצאת המים מהכלי, אין להם 46
 47 יותר צבע הכלי. כך גם בנמשל, ביחס להשראת השכינה, שהאור 47
 48 עצמו הוא אותו אור, בלי שינוי וריבוי ח"ו; כל ההבדל נובע רק מן 48
 49 הצורה שבה אור זה מתקבל בעצם שעליו הוא שורה, וְהַמְשָׁבִיל 49
 50 יָבִין: – בין חסידים היתה ל"המשכיל יבין", הוספה של ביטוי: 50
 51 "והעובד מרגיש". כלומר: מי שעובד את ה' מרגיש את הענין, 51
 52 שהוא למעלה בהרבה מאשר להבין.

1 הכוונה שהשראת השכינה מורגשת בתוכם, אלא היא שורה 1
 2 עליהם, באופן של מקיף⁹. מכיוון שלפי האמור, קיימים הבדלים 2
 3 בדרגות השונות של השראת השכינה: כפי שהיא בנפש האלקית, 3
 4 כפי שהיא בכוח הנפש הבהמית העושה את המצוה¹⁰, כפי שהיא 4

5 בנפש הבהמית בכלל, וכפי 5
 6 שהיא בגוף שהיא בבחינת 6
 7 מקיף בלבד, על ידי עשיית 7
 8 מצוה, על עשרה שאינם 8
 9 עוסקים במצוה, על אחד 9
 10 שאינו עוסק במצוה (הערת 10
 11 כ"ק אדמו"ר שליט"א – 11
 12 כלומר: בהשראת השכינה 12
 13 על הגוף עצמו, אפשר גם 13
 14 לחלק בין ההשראה הבאה על ידי קיום מצוה, להשראה שעל 14
 15 עשרה מישראל וכו' – כמפורט). – בא רבנו הזקן לומר שכל אחד 15
 16 מאופני השראת השכינה, אינו פועל שינוי ח"ו או ריבוי באור. 16
 17 ההבדל הוא רק בכך, כיצד קולטים את ההשראה אותם גופים 17
 18 שעליהם שורה השכינה. ואילו באור עצמו אין שום שינוי. ובלשון 18
 19 ה"תניא": וְהֵנָּה, כָּל פְּחִינַת הַמְשָׁכַת אֹרֶן הַשְּׂכִינָה, שְׂהִיא 19
 20 פְּחִינַת גִּלּוּי אֹרֶן-אֵין-סוּף בְּרוּךְ-הוּא – שכן, הקב"ה הרי נמצא 20
 21 בכל מקום, אלא שהוא מוסתר מהנבראים – החידוש שבהשראת 21
 22 השכינה הוא, שישנה ההתגלות של אור אין סוף, גילוי זה של אור 22
 23 אין סוף אינו נִקְרָא שְׁנוּי תָּם וְשָׁלוֹם בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְלֹא רִבּוּי, – 23
 24 העובדה שקודם לא היתה השראת השכינה ולאחר מכן היא ישנה 24
 25 – אינה אומרת שבהקב"ה נשתנה או ניתוסף משהו ח"ו על מה 25
 26 שהיה קודם, כְּרִיאָתָא כְּסִנְהֵרֵיין¹¹ – כמו שהגמרא אומרת

– גם שלא בשעת עשיית מצות, מובן הטעם ע"ז – דשכינתא שריא – הוא ג"כ תמיד, דתמיד שריא (ולא שנעשה זה ע"י עשיית מצוה), ולכן צ"ע בפ"י התניא". 9. הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א: "גם זה אינו שייך לעשיית מצוה (ובזה תובן קצת השייכות כאן)". הרבי שליט"א מתרץ בהערותו האמורה: לכאורה אין למאמר חכמינו ז"ל זה כל שייכות לענינו בו מדובר אודות האור המקיף הנמשך על הנפש הבהמית ועל הגוף על ידי מצוה, שכן מה שהשכינה שורה על כל עשרה בישראל, זהו תמיד, גם כשאין הם עוסקים במצוה. אלא, מתרץ הרבי שליט"א: אדרבה, היא הנותנת. רבנו הזקן רוצה הרי לומר שהארת השכינה מאירה בדרך מקיף על כל הנפש הבהמית ועל כל הגוף (כפי שאומר הלשון "מראשו ועד רגליו") ולא רק על אותו חלק בגוף או אותו כוח של הנפש הבהמית המבצע את המצוה בפועל. לכן מביא רבנו הזקן מאמר חכמינו ז"ל זה, המדבר אודות כל בי עשרה – גם כשאין הם בשעת מעשה עוסקים במצוה – ובכל זאת שורה השכינה עליהם – בדרך מקיף על כל פנים. 10. הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א: "צ"ע – שה"ה נכלל באור ה'. ולא עוד – "שנכלל ממש". 11. לט, א.

המשך ביאור למס' מנחות ליום שבת קודש עמ' א

1 ומחשבת שקר. 1
 2 עוד מקשה הגמרא: עָגַל של עולה או שלמים וּפָר של חטאת שֶׁשֶׁחָמַן 2
 3 לְשׁוֹם פֶּסַח וְאִשָּׁם לִירֵצוֹ, דְּהָרִי עָגַל וּפָר בְּפֶסַח וְאִשָּׁם לִיבֹא, שֶׁכֵּן 3
 4 הם באים רק מן הצאן, והדבר מוכיח שהם חטאת ולא פסח או אשם, 4

5 ואם כן לשיטת רבי שמעון אין לה למחשבת שינוי קודש זו לפוסלם. 5
 6 מסיקה הגמרא: אֵין הָכִי נִמְי, ולדעת רבי שמעון גם עגל עולה ופר 6
 7 חטאת שנשחטו לשם פסח כשרים ומרצים, ואין בהם משום שינוי 7
 8 קודש משום שניכר לכל שאינם פסח, 8

מחבת זו לשם מאפה של מרחשת, אבל אין כוונתו לקמוץ לשם
 שיחול בה שם מנחה אחרת, ומחשבה במנא – על הכלין לא פסלה.
 אבל אם קמץ מנחת מחבת לשום מנחת מרחשת, במנחה דפסלה
 בה מחשבה קא מחשב – הלא הוא מחשב את מחשבת השינוי על
 שם המנחה שמחשבת פיגול פוסלת בה.
 מקשה הגמרא: והא תנא בברייתא שמפני שמעשיה מוכיחין עליה/
 קאמר רבי שמעון שהיא כשירה, ואם כן יש לו להכשיר גם מנחת
 מחבת לשם מנחת מרחשת.
 מתרצת הגמרא: הכי קאמר, אף על גב דמחשבה מינכר היא –
 אפילו שניכר על מחשבת שינוי שהיא שקר, [ו]אם כן שכל שכן יש
 לומר שתיפסל משום מחשבת שקר זו כדי שלא יאמרו שמותר
 לשנות בקרבנות, מכל מקום היא כשירה, משום שמחשבה על הכלי
 אינה פוסלת משום שינוי קודש. ומאי 'אכל בוכחים אינו בן'
 רבי שמעון, שאף על גב שהיה מקום להכשיר זבחים שנשחטו שלא
 לשמם משום דשחיטה אחת לזבחים בולין וריקה אחת לכולן
 וקבלה אחת לכולן, ומאחר שאין ניכר על מחשבת השינוי בהם
 שהיא שקר אין לחשוש שמא יאמרו שמותר לשנות בקרבנות, מכל
 מקום שינוי קודש פוסל בהם, משום שבוכייה דפסלה ביה מחשבה
 קא מחשב, כלומר בעצם שם הקרבן הוא מחשב לשנות ולא רק
 בצורתו.
 אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי, לשיטתך שלא הכשיר
 רבי שמעון אלא במחשבת שינוי על הכלי ולא על המנחה, בקומץ
 מנחה דרבה משום פלוגה אמאי אמר רבי שמעון שהיא כשירה,
 הלא באופן זה ודאי מחשבתו אינה על צורת הכלי אלא על עצם שם
 המנחה.
 אמר ליה רב אשי, מכיון שלא הזכיר 'מנחה' אלא אמר 'לשם
 בלולה' בלבד, דבריו מתפרשים לשום פילה בעלמא, כלומר לשם
 צורה אחרת של דבר בלול ולא לשם מין מנחה אחרת, ומחשבת
 הבל בעלמא היא ואינה פוסלת.
 מקשה הגמרא: אי הכי כששוחט עולה לשום שלמים מבלי להזכיר
 תיבת 'קרבן' נמי יש לפרש בדבריו ששוחט לשום שלמים בעלמא,
 כלומר לשם שתעשה עולה זו שלום ביני לבין קוני, ולא לשם קרבן
 שלמים.
 מתרצת הגמרא: הכי השתא – וכי יש לדמות שלמים לבלולה, הלא
 התם בשלמים הזבח גופה איקרי – נקרא 'שלמים', דהרי בתיב
 [ויקרא יא 5] 'המקריב את דם השלמים', וכן נאמר (שם יד) 'הזריק את
 דם השלמים', ועל כן כששוחט עולה לשם 'שלמים' משמעות דבריו
 היא לשם קרבן שלמים בדווקא. אבל הקא, מנחה גופה מי איקרי
 – וכי נקראת פלוגה, הלא 'וכל מנחה בלולה בשמן' בתיב ולא
 'בלולה' בלבד, הרי לנו כי 'בלולה בשמן' איקרי, אבל 'בלולה'
 סתמא לא איקרי. על כן אם קמץ לשם 'בלולה' בלא להזכיר תיבת
 'מנחה', אין במשמעות דבריו לשם מנחה בלולה בדווקא.
 מפרשת הגמרא במה נחלקו שלשת אמוראים אלו המבארים את
 דברי רבי שמעון: בוליהו אמוראים ורבא ורב אשי, דרבה לא אמרי
 ששינוי קודש אינו פוסל במנחה לפי שמעשיה מוכיחים עליה, משום
 דאדרבה, במחשבה דמנכרא יותר מסתבר לומר דפסל רחמנא,
 כדי שלא יאמרו שמותר לשנות בקדשים. ורבה ורב אשי, דרבה לא
 אמרי שטעמו של רבי שמעון הוא משום דרשת 'זאת תורת המנחה',
 משום ש'זאת תורת' לא משמע להו לדרוש שתורה אחת לכל
 המנחות.
 ורבה ורבא, דרב אשי לא אמרי שרק באופן שלא הזכיר שם מנחה
 הכשיר רבי שמעון, משום שהוקשה להם על פירוש זה כקושא דרב
 אחא בריה דרבא, שאם כן מדוע הכשיר רבי שמעון בחריבה לשם
 בלולה.
 מביאה הגמרא אמורא שהסתפק בפירוש דברי רבי שמעון: מילתא
 דפשיטא ליה לרבה להאי גיסא, ולרבה להאי גיסא, מיפעיא ליה
 לרב הושעיא – מה שהיה פשוט לרבה כצד זה שמחשבה שניכר בה
 שהיא שקר אינה פוסלת, ולרבה היה פשוט להיפך שיותר מסתבר
 לפסול בה מאשר במחשבה שאינה ניכרת, לרב הושעיא היה ספק
 בדבר זה. דבעי רב הושעיא, ואמרי לה – [ויש אמרים] בעא מיניה
 רב הושעיא כן מרבי אפי, הקומץ מנחה לשום זבח בהמה,

ומאי 'שאינ המנחות דומות לזבחים' שאמר רבי שמעון, כוונתו לרוב
 זבחים שנפסלים משום שינוי קודש, אבל מקצת מהזבחים אכן דינם
 כמנחות ואינם נפסלים.
 הגמרא מביאה תירוץ נוסף על הסתירה בדברי רבי שמעון שהובאה
 לעיל (ב): דבא אמר, לא קשיא, כאן – בברייתא שהכשיר רבי
 שמעון מנחות שלא לשמן מדובר בקומץ מנחה אחת לשום – [לשם]
 מנחה אחרת, ואילו כאן – בברייתא השניה שפסל רבי שמעון מנחות
 שלא לשמן מדובר בקומץ מנחה לשום זבח של קרבנות בעלי חיים.
 מנחה לשום מנחה אחרת כשירה משום שנאמר (ויקרא יז) 'וזאת
 תורת המנחה, ומכאן שתורה אחת לכל המנחות, ולפיכך שינוי
 מחשבה ממנחה אינו נחשב לשינוי קודש. אבל קמיצת מנחה
 לשום זבח נחשבת לשינוי קודש, שהי 'וזאת תורת המנחה וזבח'
 לא בתיב, ואין תורה אחת למנחות וזבחים.
 מקשה הגמרא: והא תנא בברייתא, שמפני שמעשיה מוכיחין
 עליה קאמר רבי שמעון שמחבת לשם מרחשת כשירה, ואם כן יש
 לו להכשיר גם מנחה לשם זבח.
 מתרצת הגמרא: הכי קאמר, אף על גב דמחשבה דלא מינכרא
 היא – אפילו שאין ניכר על מחשבת שינוי במנחות שהיא אמיתית
 אלא אדרבה ניכר עליה שהיא שקר, ואם כן שכל שכן יש לומר
 שתיפסל משום מחשבת שקר זו כדי שלא יאמרו שמותר לשנות
 בקרבנות, מכל מקום היא כשירה, משום שנאמר 'וזאת תורת
 המנחה' ללמדנו שתורה אחת לכל המנחות. ומאי 'אכל בוכחים
 אינו בן', שחיטה אחת לכולן' שאמר רבי שמעון, אלא כך הוא ביאור
 דברי רבי שמעון אלו, אף על גב שהיה מקום להכשיר זבחים
 שנשחטו שלא לשמם משום דשחיטה אחת לזבחים בולין, ומאחר
 שאין ניכר שהיא מחשבת שינוי אין לחשוש שמא יאמרו שמותר
 לשנות בזבחים. ומכל מקום שינוי קודש פוסל בהם, שכן 'וזאת תורת
 המנחה וזבח' לא בתיב, ולא אמר הכתוב שתורה אחת לכל הזבחים
 כמו שתורה אחת לכל המנחות.
 מקשה הגמרא: אלא מעתה, חטאת שבאה על אכילת חלב בשוגג
 ששחטה לשם חטאת שבאה על שגגת דם או לשום חטאת הבאה
 על שגגת עבודת בוכבים, וכן חטאת חלב ששחטה לשום חטאת
 נזיר או לשום חטאת מצורע, תהא כשירה ואף תרצה. דהרי אמר
 רחמנא (ויקרא יח) 'וזאת תורת החטאת, ואף כאן יש לדרוש שתורה
 אחת לכל חטאות כמו שדורש רבי שמעון במנחות, ולא תפסול
 מחשבת שינוי מחטאת אחת לחבירתה, והרי שינוי בזבחים (ב).
 שחטאת שנשחטה שלא לשמה פסולה.
 מתרצת הגמרא: לדעת רבי שמעון הכי נמי שחטאת לשם חטאת
 אחרת מרצה. ולרבנן הפוסלים מנחה לשם מנחה אחרת וחולקים על
 דרשת 'זאת תורת המנחה' ודרשת 'זאת תורת החטאת', קאמר
 [רבא] בחטאת לשם חטאת אחרת, שיש שהיא כשירה ויש שהיא
 פסולה. חטאת חלב ששחטה לשם חטאת דם, או לשום חטאת
 עבודת בוכבים כשירה, משום שכל חטאות אלו באות לכפר על
 שגגת כרת ושם אחד להן, ועל כן אין שינוי זה עוקר את שמה של
 החטאת. אבל חטאת חלב לשם חטאת נזיר [או לשם חטאת]
 מצורע פסולה, משום דהני חטאות של נזיר ומצורע עולות בהדיהו
 נינהו – דומות הן לעולות שעיקר תכליתן אינו לכפרה אלא לדרוק,
 וכן חטאות אלו אינן באות לכפר אלא להכשיר, ועל כן אם נשחטה
 חטאת חלב לשמן הרי היא כחטאת שנשחטה לשם עולה.
 רב אחא בריה דרבא מתני ליה לכולהו לפסולא – שונה את כל
 מימרות רבא אלו לפסול, וגם השוחט חטאת חלב לשם חטאת דם
 פסולה, שכן נאמר (ויקרא יג) 'ושחט אותה לחטאת', ומכאן שצריך
 לשוחטה לשם אותו חטאת שבשבילה הוקדשה, ולא לשם עבירה
 אחרת.
 הגמרא מביאה תירוץ נוסף על הסתירה בדברי רבי שמעון: רב אשי
 אמר, לא קשיא מדברי רבי שמעון המכשיר בברייתא הראשונה
 מנחות שלא לשמן על מה שפסל אותן בברייתא השניה, משום שבאן
 בברייתא הראשונה מדובר בקומץ (מנחת) מחבת לשום מרחשת,
 ובאן בברייתא השניה מדובר בקומץ מנחת מחבת לשום מנחת
 מרחשת. שאם קמץ (מנחת) מחבת לשום מרחשת, במנא קא
 מחשב – הרי הוא מחשב מחשבת שינוי זו על הכלי, כלומר שתהיה